

Hoạt động đầu tư trực tiếp nước ngoài với sự phát triển kinh tế - xã hội của Đà Nẵng

PHAN VĂN TÂM

Mười năm qua, kể từ ngày Đà Nẵng trở thành thành phố hành trực thuộc Trung ương, kinh tế Đà Nẵng đã có những bước phát triển vượt bậc. Cùng với sự phát triển kinh tế - xã hội của thành phố, khu vực kinh tế có vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) đã đạt được những kết quả đáng kể, đóng góp tích cực vào sự nghiệp CNH-HĐH của thành phố. Thể hiện trên một số mặt chính sau đây:

Thứ nhất, FDI đã trở thành một kênh thu hút vốn quan trọng cho đầu tư phát triển, góp phần tạo ra những nguồn lực mới thúc đẩy tăng trưởng kinh tế của Thành phố.

Đối với Đà Nẵng, thu hút FDI là yêu cầu khách quan, xuất phát từ hai khía cạnh là khả năng tận dụng lợi thế phát triển sẵn có của Thành phố về tài nguyên, lao động, môi trường chính trị - xã hội ổn định và những xu thế, cơ hội to lớn mà thời đại tạo ra về vốn, công nghệ - kỹ thuật, thị trường để đáp ứng yêu cầu phát triển nhanh và bền vững: Tính đến 31/12/2006, Đà Nẵng đã thu hút được 95 dự án, với tổng vốn đầu tư là 889 triệu USD, vốn thực hiện đạt trên 350 triệu USD; nhờ nguồn vốn này, Thành phố đã chủ động hơn trong việc bố trí cơ cấu đầu tư, góp phần khai thác tích cực, có hiệu quả hơn các nguồn lực để thực hiện thắng lợi các mục tiêu kinh tế - xã hội. Khu vực kinh tế có vốn FDI ngày càng phát triển, góp phần thúc đẩy tốc độ tăng trưởng kinh tế và đóng góp ngày càng tăng trong GDP của Thành phố. Cùng với kinh tế nhà nước và kinh tế cá thể, kinh tế có vốn FDI đã trở thành ba thành phần kinh tế quan trọng có tỷ lệ đóng góp cao nhất vào

GDP của Đà Nẵng.

Mức vốn đầu tư thực hiện liên tục tăng qua các năm của các dự án FDI có ý nghĩa rất quan trọng đối với phát triển kinh tế - xã hội của Thành phố, tạo điều kiện để nền kinh tế từng bước tiếp cận công nghệ tiên tiến và hiện đại của thế giới. Đến nay, nguồn vốn FDI chiếm khoảng 15% tổng nguồn vốn đầu tư phát triển trên địa bàn. Hàng năm, khu vực kinh tế có vốn FDI đóng góp cho ngân sách nhà nước hàng trăm tỷ đồng, chiếm tỷ lệ đáng kể trong cơ cấu thu ngân sách. Vốn FDI đã trở thành một trong những nguồn lực quan trọng, góp phần tích cực đẩy mạnh sự nghiệp CNH-HĐH, tạo động lực để Thành phố chủ động hợp tác, hội nhập quốc tế trong xu thế toàn cầu hoá đang diễn ra rất quyết liệt.

Thứ hai, FDI góp phần thúc đẩy chuyển dịch cơ cấu kinh tế của Thành phố theo hướng công nghiệp dịch vụ nông nghiệp, phù hợp với yêu cầu đẩy

mạnh CNH-HĐH của Thành phố; góp phần tích cực nâng cao năng lực sản xuất, tạo ra nhiều ngành nghề, sản phẩm mới; tăng sức cạnh tranh cho nhiều sản phẩm và doanh nghiệp của địa phương, thúc đẩy chuyển giao công nghệ.

Từ năm 1997 đến nay, FDI tập trung nhiều vào lĩnh vực sản xuất, chế biến sản phẩm xuất khẩu, công nghiệp, xây dựng và dịch vụ có chất lượng cao, góp phần quan trọng thúc đẩy cơ cấu kinh tế chuyển dịch theo hướng CNH-HĐH, tăng nhanh tỷ trọng công nghiệp dịch vụ trong GDP, tăng năng suất và trình độ công nghệ của nền kinh tế Thành phố nói chung.

Tính đến 31/12/2006, ngành công nghiệp có 67 dự án với tổng vốn đầu tư 485,1 triệu USD, vốn thực hiện đạt 206,2 triệu USD; ngành dịch vụ có 25 dự án với tổng vốn đầu tư 409,3 triệu USD, vốn thực hiện 142 triệu USD. Năm 2005, lĩnh vực sản xuất công nghiệp xây dựng đạt doanh thu 105 triệu USD, giá trị xuất khẩu đạt 84,9

Tàu cập cảng Tiên Sa - Đà Nẵng

triệu USD, nộp ngân sách 11,9 triệu USD và giải quyết việc làm cho 19.000 lao động, tạo ra giá trị sản xuất công nghiệp là 1.549 tỷ đồng, chiếm 18,14% toàn ngành công nghiệp, tốc độ tăng 19,43% so với năm 2004; ngành dịch vụ đạt doanh thu 40 triệu USD, giá trị xuất khẩu 20 triệu USD, chiếm gần 50% giá trị xuất khẩu hàng hoá và dịch vụ; nộp ngân sách 2 triệu USD và giải quyết 4.788 lao động.

Thứ ba, FDI góp phần phát triển kinh tế đối ngoại, mở rộng thị trường xuất khẩu, tạo điều kiện thuận lợi để Đà Nẵng mở rộng hợp tác và chủ động hội nhập kinh tế khu vực và quốc tế.

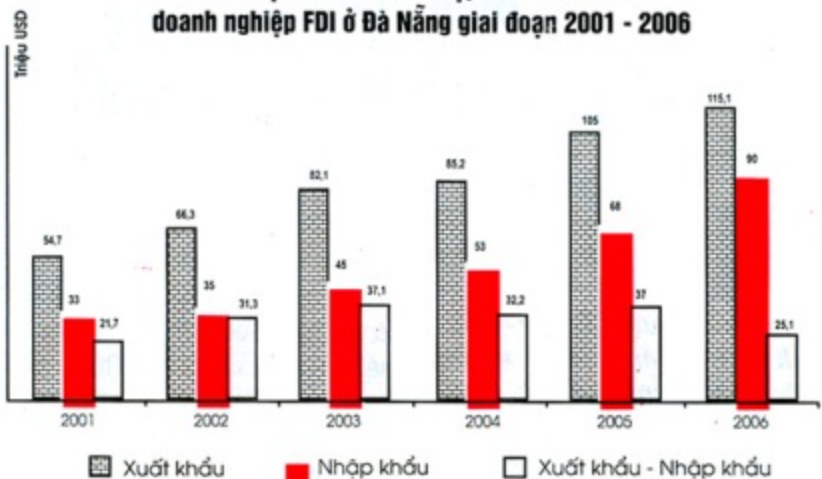
Hàng năm, mức độ gia tăng kim ngạch xuất khẩu của các doanh nghiệp FDI thường cao hơn các doanh nghiệp trong nước và những năm gần đây luôn xuất siêu, góp phần giữ vững cán cân thương mại quốc tế của Thành phố. Năm 2006, tổng giá trị kim ngạch xuất khẩu trên địa bàn Đà Nẵng đạt 489 triệu USD, trong đó khu vực FDI ước đạt 115,1 triệu USD, chiếm 23,5%.

Cơ cấu sản phẩm xuất khẩu chuyển dần từ nông sản và các sản phẩm sơ chế sang sản phẩm công nghiệp và tinh chế, nhiều sản phẩm đã xuất hiện trên thị trường quốc tế. Đến nay Thành phố đã thiết lập quan hệ hợp tác hữu nghị với 28 tỉnh, thành phố của 12 nước; doanh nghiệp của 21 quốc gia và vùng lãnh thổ đã được cấp phép đầu tư trực tiếp nước ngoài tại Đà Nẵng, trong đó có một số tập đoàn, công ty lớn có tiềm lực về tài chính và công nghệ của các nền kinh tế lớn như Mỹ, Nhật Bản...

Thứ tư, FDI góp phần nâng cao năng lực quản lý, trình độ tay nghề, tạo thêm nhiều việc làm và thu nhập cho người lao động; thúc đẩy cơ sở hạ tầng, dịch vụ của Thành phố ngày càng phát triển hoàn chỉnh.

Nhờ mở rộng quan hệ kinh tế đối ngoại và tham gia trực tiếp vào các doanh nghiệp có vốn FDI, đội ngũ cán

Giá trị xuất khẩu và nhập khẩu của các doanh nghiệp FDI ở Đà Nẵng giai đoạn 2001 - 2006

oộ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp Thành phố đã tiếp cận, học hỏi, đúc kết được nhiều kinh nghiệm tốt về quản lý kinh tế, quản lý doanh nghiệp, phong cách làm việc của các nhà đầu tư, quản lý ở các nước phát triển.

Bên cạnh đó, các doanh nghiệp FDI đã giải quyết cho 25.200 lao động làm việc trực tiếp, tạo thêm việc làm cho hàng chục ngàn lao động gián tiếp khác trong các ngành sản xuất và hoạt động dịch vụ liên quan; đồng thời tạo ra tác phong làm việc kiểu công nghiệp, có kỷ luật cho người lao động. Để thu hút nhiều nhà đầu tư nước ngoài, Thành phố đã tập trung vốn đầu tư cơ sở hạ tầng với hàng loạt các dự án lớn như: Cảng Tiên Sa, cầu Tuyên Sơn, các KCN, các tuyến đường quốc lộ và đường nội thành, hệ thống bưu chính, viễn thông, điện, nước... để thu hút FDI; và nhiều dự án đầu tư vào lĩnh vực khách sạn, khu nghỉ mát ven biển, nhà hàng góp phần cải thiện cơ sở hạ tầng, dịch vụ của Thành phố.

Thứ năm, FDI tác động mạnh mẽ tới sự phát triển của các doanh nghiệp trong nước bao gồm cả doanh nghiệp nhà nước và doanh nghiệp ngoài quốc doanh

Các doanh nghiệp trong nước cùng với các doanh nghiệp có vốn FDI liên doanh, liên kết, hợp tác để phát triển. Hoạt động của các doanh

nh nghiệp FDI góp phần thúc đẩy nhanh quá trình chuyển đổi tư duy kinh tế thị trường của các doanh nghiệp Việt Nam, tạo nên áp lực và sức cạnh tranh đáng kể cho các doanh nghiệp trong nước; để tồn tại và phát triển họ phải tự điều chỉnh, bổ sung, nâng cao hiệu quả quản lý kinh doanh, đầu tư chiều sâu, đổi mới công nghệ thiết bị, nâng cao chất lượng sản phẩm, xây dựng thương hiệu, thực hiện sự cạnh tranh quyết liệt trên thương trường, đồng thời tham gia sản xuất một số sản phẩm phụ trợ cho các doanh nghiệp FDI, đó chính là động lực thúc đẩy kinh tế xã hội Thành phố phát triển.

Xu thế hội nhập ngày càng sâu rộng vào nền kinh tế khu vực và thế giới, nhất là việc Việt Nam trở thành thành viên chính thức của Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO) là cơ hội lớn cho Đà Nẵng đẩy mạnh thu hút vốn đầu tư nước ngoài. Tuy nhiên, đi cùng cơ hội là những thách thức không nhỏ đối với các doanh nghiệp địa phương. Để tận dụng cơ hội, vượt qua thử thách, trong thời gian tới Đà Nẵng cần giữ vấn đề thu hút và sử dụng có hiệu quả nguồn vốn FDI là một trong những nhiệm vụ trọng tâm, được ưu tiên hàng đầu trong chiến lược phát triển kinh tế - xã hội của Thành phố. □